

NORSK GJENVINNING METALL AS AVD TRONDHEIM Saksbehandler, innvalgstelefon

Kobbegate 12
7042 TRONDHEIM

Ida Frøya Svendsen, +47 74 16 80 64

Rapport etter inspeksjon 26.08.2024 - Nyhavna - Norsk Gjenvinning Metall AS - Trondheim

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn 26. august 2024 hos Norsk Gjenvinning Metall AS avd Trondheim (virksomhetsnummer: 980 888 460) på Nyhavna.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

1. Virksomheten mangler dokumentert oversikt over ledningsnett, kummer, tanker, oljeutskillere, utslipp- og prøvetakingspunkt og lignende på anlegget
2. Virksomheten mangler dokumenterte opplysninger om oljeutskillernes kapasitet og tilstand
3. Virksomhetens prøvetakingsprogram/ rutine for utslipp til vann har mangler
4. Virksomhetens lagring og håndtering av farlig avfall er ikke tilstrekkelig
5. Elektrisk og elektronisk avfall lagres utendørs uten tak
6. Usanerte kjøretøy lagres ikke på tett dekke

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på avvik 2.

Norsk Gjenvinning Metall AS avd Trondheim må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet **innen 1. desember 2024**.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

1. Journalen for sanering av kasserte kjøretøy samsvarer ikke med praksis
2. Definisjonen av konsekvens og sannsynlighet i risikovurderingen kan bli tydeligere
3. Avvikssystemet kan brukes mer aktivt
4. Noe merking av avfall var misvisende

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Norsk Gjenvinning Metall AS avd Trondheim må betale et gebyr på 50 400 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sftlpost@statsforvalteren.no. Merk svaret med saksnummer 2018/1742 og tilsynsnummer 2024.056.I.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten mangler dokumentert oversikt over ledningsnett, kummer, tanker, oljeutskillere, utslipp- og prøvetakingspunkt og lignende på anlegget

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 7.5

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal ha dokumentert oversikt over ledningsnett, kummer, tanker, oljeutskillere, utslipp- og prøvetakingspunkt og lignende.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har tre oljeutskillere på anlegget. I årsrapportene blir disse kalt «fesil ny tomt», «saks» og «hall». På inspeksjonen forklarte virksomheten hvor disse lå, og opplyste at «fesil ny tomt» var den eldste/ble etablert først (i 1997).

Under inspeksjonen fikk vi fremvist en tilbudstegning fra mai 1997, som viste noe ledningsnett og plassering av én oljeutskiller. Trolig viser tegningen den eldste delen av anlegget, men dette ble ikke bekreftet av virksomheten. Ut fra tegningen å forstå, går utslipp fra denne oljeutskilleren til offentlig spillvannsnett. På tegningen var det gjort beregninger av oljeutskillerens kapasitet.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten kunne ikke fremlegge en oppdatert oversikt over ledningsnett, kummer, tanker, oljeutskillere, utslipp- og prøvetakingspunkt og lignende.
- Virksomheten antydte først at utslippet fra de tre oljeutskillerne går til kommunalt avløpsnett, men konkluderte med at det går til sjø. De visste ikke hvor.

Avvik 2: Virksomheten mangler dokumenterte opplysninger om oljeutskillernes kapasitet og tilstand

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 2.4/2.9 og 7.2
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nummer 7

Beskrivelse av krav

Oljeholdig overflatevann fra verksteder, kasserte kjøretøy eller returmetaller skal renses tilfredsstillende i sandfang, oljeutskiller eller tilsvarende rensenhet slik at gitte utslippsgrenser overholdes. Oljeutskilleren skal være dimensjonert for de faktiske vannmengdene som blir tilført. For å sikre dette, er det en forutsetning at virksomheten kjenner til, og kan dokumentere, at oljeutskilleren har kapasitet til å håndtere vannet som tilføres. For arealer utendørs må virksomheten ta høyde for økt nedbør/klimaendringer.

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå, og for å unngå utilsiktede utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan virke inn på utslippene. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

Det er viktig at løsemidler og andre kjemikalier (for eksempel kjølevæske og bremsevæske) som kan redusere utskillerens funksjon (danne emulsjoner) ikke går gjennom oljeutskilleren.

Virksomheten må risikovurdere avrenning til oljeutskilleren, og eventuelt vurdere å avgrense arealene.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har tre oljeutskillere på anlegget. I årsrapportene blir disse kalt «fesil ny tomt», «saks» og «hall». To ganger årlig tar virksomheten prøver av utslippet, som analyseres og vurderes opp mot grenseverdier i tillatelsen.

Under inspeksjonen fikk vi fremvist en tilbudstegning fra mai 1997, som blant annet viste plassering og kapasitetsberegninger av én oljeutskiller. Vi fikk også innsyn i en perm med tømme- og kontrollrapporter fra eksternt firma. Her fremgår hvilke typer oljeutskillere virksomheten har.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten kunne ikke legge frem dokumentasjon om størrelse, alder, hvilke vannmengder oljeutskillerne er dimensjonert for, og hvilke vannmengder fra anlegget som faktisk renner dit.
- Det var uklart når oljeutskillerne ble vedlikeholdt sist. De siste kontrollrapportene viste at pakning på noen av oljeutskillerne var morknet, men dette var ikke registrert (som avvik) eller fulgt opp av virksomheten.
- Siden 2019 (da tillatelsen ble revidert) har virksomheten hatt gjentakende overutslipp av suspendert stoff og jern, særlig fra oljeutskiller «fesil ny tomt», men også de to andre. Virksomheten har lite systematisk oversikt over utviklingen, og kunne ikke vise til vurdering av tiltak for å avdekke årsaken og hindre overutslipp.

Vi ser alvorlig på avviket.

Avvik 3: Virksomhetens prøvetakingsprogram/ rutine for utslipp til vann har mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 7.2 sjuende ledd
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nummer 7

Beskrivelse av krav

Tillatelsen angir en metode for prøvetaking for utslipp til vann, hyppighet på prøvetaking, og grenseverdier for noen parametere. Hyppighet og type parametere er et minimumskrav. Selv om utslippene holdes innenfor disse, plikter virksomheten å redusere utslippene så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av andre parametere enn de som er satt grenser for. Det er virksomhetens ansvar å sørge for at prøvetakingsprogrammet er tilstrekkelig til å fange opp utslipp av alle aktuelle parametere.

For å sikre at utslippet ikke fører til skade eller ulempe for ytre miljø er det en forutsetning at virksomhetene har en skriftlig rutine for utslippskontroll (prøvetakingsprogram). I et prøvetakingsprogram forventer vi en liste over alle komponenter som skal/bør analyseres, og beskrivelse av prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver, prøvetakingspunkt, metode for de ulike måletrinnene (volumstrømmer, prøvetaking, analyse og utregning), standarder som benyttes ved prøvetaking og analyse, laboratorier som benyttes, og ansvarsfordeling. Også usikkerheten ved de forskjellige trinnene i målingene er nødvendig å beskrive, og eventuelle tiltak for å redusere usikkerheten.

For ytterligere veiledning henviser vi til «*Veileder til forurensningsforskriften kapittel 33*» og «*Utslippskontroll: Forventninger til industrien*» på Miljødirektoratets hjemmeside.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under inspeksjonen fikk vi fremvist et prøvetakingsprogram og rutine (to ulike dokument) som viste hyppighet på prøvetaking, og hvilke parametere det skal analyseres for. Prøvetakingsprogrammet var en felles oversikt over alle anleggene til eierselskapet.

Virksomheten fikk anledning til å ettersende prøvetakingsprogram og/eller rutine for utslipp til vann til dagen etter, men har ikke gjort det.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomhetens prøvetakingsprogram/ rutine for utslipp til vann mangler flere av beskrivelsene som nevnt over, som i hovedtrekk er utførelse av prøvetaking, prøvetakingspunkt, representativitet og oppfølging av resultater.
- Siden 2019 (da tillatelsen ble revidert) har virksomheten hatt gjentakende overutslipp av suspendert stoff og jern, særlig fra oljeutskiller «fesil ny tomt», men også de to andre. Virksomheten har ikke vurdert å øke hyppigheten på prøvetakingen.

Avvik 4: Virksomhetens lagring og håndtering av farlig avfall er ikke tilstrekkelig

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 2.11, 3.4 fjerde ledd punkt 1, 5.3 og 7.2
- Avfallsforskriften kapittel 11 § 8 og vedlegg 4 nummer 1 bokstav d
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nummer 7

Beskrivelse av krav

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Hva som er nødvendige tiltak for å etterleve dette, må vurderes konkret. Tillatelsen krever spesifikt at farlig avfall skal lagres under tak og skjermet for vær og vind, med mindre virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse. Håndtering av miljøfarlige væsker og annet farlig avfall skal lagres slik at man unngår sammenblanding av ulike typer og unngår utslipp til resipient. Behov for merking må også vurderes konkret, men ved levering skal emballasjen være tydelig merket.

En oljeutskiller er konstruert for å skille olje og vann i oljeholdig avløpsvann, men klarer ikke håndtere store mengder vann, store utslipp av olje eller utslipp av andre typer kjemikalier (for eksempel løsemidler). Oljeutskilleren er derfor ikke en barriere som hindrer utslipp av olje ved en større lekkasje. Hvis løsemidler, som frostvæske eller bremsevæske, renner i oljeutskilleren, kan dette føre til forurensning av både olje og andre væsker.

Enhver lagring av farlig avfall skal være basert på en vurdering av miljørisiko forbundet med lagringen.

Virksomheten skal til enhver tid ha oversikt over avfallsmengder, fordelt på type, samt avfallets opprinnelse.

Farlig avfall skal leveres minst 1 gang per år når den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Farlig avfall fra sanering av kasserte kjøretøy lagres i ulike beholdere i hall. På inspeksjonen var det også store mengder blybatterier på paller i hallen, som virksomheten har en plan for å levere videre. På inspeksjonsdagen ble vi fortalt at de vil være under rammen i tillatelsen i løpet av november. Dette er registrert som avvik internt og ble meldt til Statsforvalteren 27. juni 2024.

Virksomheten har avtale med ekstern aktør, som henter farlig avfall flere ganger årlig. AC-gass ble sist levert for nesten ett år siden. Virksomheten ble gjort oppmerksom på kravet om årlig levering.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten kunne ikke fremvise en skriftlig oversikt over hvor mye farlig avfall som var på lager på inspeksjonsdagen og hvor lenge det har vært lagret.
- Virksomheten kunne ikke fremvise en skriftlig rutine som sikrer at farlig avfall ikke lagres lenger enn 12 måneder på anlegget, jf. rammekravet i tillatelsen.
- Frostvæske og spillolje lagres uten oppsamling/barriere mot oljeutskiller (se bilde 1). Lagringen var ikke risikovurdert.
- En IBC-kontainer med flytende farlig avfall manglet merking.
- Lagringen av bilbatterier innendørs fremstod rotete (se bilde 2).
- Ett bilbatteri ble lagret utendørs uten tak.

Bilde 1 Frostvæske og spillolje ved Saneringsplass for kasserte kjøretøy.

Bilde 2 Lagring av kasserte blybatterier i hall.

(Foto begge bilder: Statsforvalteren i Trøndelag 26.08.2024).

Avvik 5: Elektrisk og elektronisk avfall lagres utendørs uten tak

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 3.4 fjerde ledd punkt 2

Beskrivelse av krav

Elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall) skal lagres under tak og skjermet for vær og vind. Annen lagringsmåte kan benyttes dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

Virksomheten skal til enhver tid ha oversikt over avfallsmengder, fordelt på type, samt avfallets opprinnelse.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Skriftlige rutiner for å sikre krav til lagring, mengder og lagringstid ble ikke kontrollert på inspeksjonen. Observasjonen ble gjort på befaring på anlegget.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- På inspeksjonsdagen stod to paller med EE-avfall lagret utenfor tak (se bilde 3). Vi oppfattet at denne løsningen ikke var spesifikt vurdert i risikovurderingen.

Bilde 3 Lagring av EE-avfall utendørs (Foto: Statsforvalteren i Trøndelag 26.08.2024).

Avvik 6: Usanerte kjøretøy lagres ikke på tett dekke

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen vilkår 3.3 første ledd punkt 2, 5.4.1 fjerde ledd nummer 3
- Avfallsforskriften kapittel 4 vedlegg 1 nummer 1

Beskrivelse av krav

Tillatelsen krever spesifikt at behandling og håndtering, inkludert lagring, av kasserte kjøretøy skal foregå på tett dekke. Et tett dekke skal være fast og ugjennomtrengelig, for eksempel betong. I en tabell angir tillatelsen nærmere hvilke delprosesser som krever tett dekke og ikke. Kravene samsvarer med minimumskravene i avfallsforskriften kapittel 4, som bruker definisjonen «fast ugjennomtrengelig dekke» som tett dekke.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

På inspeksjonsdagen stod åtte kasserte kjøretøy på lager i hall, i påvente av sanering.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- De kasserte kjøretøyene stod på asfaltert område i hallen.

Anmerkning 1: Journalen for sanering av kasserte kjøretøy samsvarer ikke med praksis

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

På inspeksjonsdagen fikk vi innsyn i en perm med skjema som viste når hvert kjøretøy ble sanert og hva som ble gjort under sanering av hvert kjøretøy. Ved noen tilfeller registrerte vi at det ikke var krysset av for at oljefilter og AC-gass var fjernet, selv om dette ble gjort i praksis og stod nedfelt i rutinen for sanering av kasserte kjøretøy.

Vi oppfordrer virksomheten til å gjennomgå de skriftlige rutinene for sanering slik at de samsvarer med praksis og for øvrig sikrer at regelverket overholdes.

Anmerkning 2: Definisjonen av konsekvens og sannsynlighet i risikovurderingen kan bli tydeligere

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomhetens risikovurdering blir gjennomgått med jevne mellomrom, ifølge opplysningene vi fikk på inspeksjonsdagen. Risiko for forurensning av flere aktiviteter var vurdert ut fra sannsynlighet og konsekvens. Virksomheten hadde ikke noen klar definisjon av hva som defineres som «stor» eller «liten» konsekvens for ytre miljø.

Anmerkning 3: Avvikssystemet kan brukes mer aktivt

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

På inspeksjonsdagen hadde ikke virksomheten noen tydelig definisjon eller eksempler på hva som skal defineres som avvik. De sa det var lite innmeldte avvik knyttet til ytre miljø.

Statsforvalteren oppfordrer virksomheten til å gjennomgå rutinene for avviksregistrering. Et avvikssystem er ment til å oppdage forbedringspunkter og trender, og gjøre forebyggende tiltak som sikrer at uønskede hendelser gjentar seg. Dette kan bli lettere med en tydeligere definisjon av avvik, og forventning om aktivt bruk av avvikssystemet.

Vi forventer å se at hendelser som kan føre til brudd på miljøregelverket registreres i avvikssystemet, som hendelsene med overutslipp fra oljeutskiller og mangelfulle årsrapporter (ref. tilbakemeldingene våre).

Anmerkning 4: Noe merking av avfall var misvisende

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Inne i en av hallene på anlegget var det avfallsbeholdere som var merket med «kuldemøbler» og «andre store hvitevarer», men som inneholdt annet avfall. Vi går ut fra at virksomheten har tatt tak i dette.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Norsk Gjenvinning Metall AS avd Trondheim må betale et gebyr på 50 400 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til muntlig varsel om gebyr på tilsynsdagen og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage på gebyret

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Norsk Gjenvinning Metall AS avd Trondheim sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok

- Ida Frøya Svendsen
- Hanna Sofie S. Thorvaldsen

Kontaktperson hos Norsk Gjenvinning Metall AS avd Trondheim

- Stian Hoff

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Norsk Gjenvinning Metall AS avd Trondheim ble kontrollert under tilsynet:

- Nyhavna – biloppsamling, EE avfall, metall

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert

- Farlig avfall
- Utslipp til vann
- Internkontroll
- Sanering av kasserte kjøretøy

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Perm med tømme- og tilstandsrapport for oljeutskillerne
- Tilbudstegning for etablering av bunnledninger og plate på mark, datert 22. mai 1997

- Måleprogram, datert 27. februar 2023
- Prosedyre 14965-1 (vedlegget)
- Årlig miljøvurderingsrapport, datert april 2024
- Sjekkliste for sanering av kasserte kjøretøy (hva som tas ut av bilen)

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Årsrapportering

Vi minner om viktigheten av å følge opp våre kommentarer fra fjorårets rapportering. Vi har i flere år kommentert de samme manglene i rapporten, noe som kan tyde på mangelfulle rutiner knyttet til årsrapportering. Vi ønsker også at rapporten sendes samlet i Altinn. Informasjon som ikke kan fylles inn i standard Altinn-skjema, kan lastes opp som vedlegg i Altinn.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten på norskeutslipp.no, og via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Ida Frøya Svendsen
senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

NORSK GJENVINNING METALL AS
TRONDHEIM KOMMUNE

Postboks 567 Skøyen
Postboks 2300 Torgarden

0214 OSLO
7004 TRONDHEIM